

ارایه روش امکان سنجی اجرای خطوط برگشت پذیر در معابر شهری و مطالعه موردی آن در کریدور همت

مرتضی خشایی پور، کارشناس ارشد مهندسی و برنامه ریزی حمل و نقل، دانشگاه علم و صنعت، معاون
مطالعات و برنامه ریزی سازمان حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران
پریسا سادات میرجعفری، کارشناس ارشد مهندسی و برنامه ریزی حمل و نقل، دانشگاه صنعتی شریف،
مدیر پژوهشی، شرکت مطالعات جامع حمل و نقل و ترافیک تهران¹
مطهره آهنگر، کارشناس ارشد مهندسی و برنامه ریزی حمل و نقل، دانشگاه آزاد اسلامی
مهری بهرامی کارشناس ارشد مهندسی و برنامه ریزی حمل و نقل دانشگاه علم و صنعت
¹pmirjafari@gmail.com, 0912 2 147148

چکیده

در سراسر دنیا مبحث حمل و نقل و ترافیک شهری از جایگاه ویژه‌ای در مدیریت و برنامه ریزی شهری برخوردار است. پرداختن به مسئله ترافیک شهری از دو جنبه قابل تامل است، هزینه‌های مصرف سوخت بیشتر، مسایل زیست محیطی و استهلاک بیشتر و همچنین هزینه‌های فرصت ناشی از اتلاف وقت. شهر تهران نیز با جمعیت ساکنین حدود 8 میلیون نفر بزرگترین کلان شهر کشور و خاورمیانه است که با مشکلات جدی و عدیده‌ای در سیستم حمل و نقل خود مواجه است. آنچه که تاکنون در تهران بیشتر مورد توجه قرار گرفته است، راهکار توسعه فضای خیابان‌ها و بزرگراه‌ها بوده است. این راهکار هزینه‌های زیادی را به دنبال خواهد داشت. در برنامه ریزی ترافیک شهری توجه به بهره‌وری فضای محدود خیابان‌ها مقوله بسیار مهمی است. ایجاد خطوط برگشت پذیر از جمله راهکارهای به کار گرفته شده برای مدیریت شبکه معابر و استفاده بهینه از ظرفیت آن‌ها در بسیاری از شهرهای دنیا بوده و سابقه استفاده از آن به بیش از 70 سال برمی گردد. این مطالعه به ارایه روش شناسایی معابر مستعد اجرای خطوط برگشت پذیر پرداخته و با پیاده سازی آن در شهر تهران پس از تعیین محورهای مستعد، به اثر سنجی ترافیکی این طرح در بزرگراه همت به عنوان مطالعه موردی پرداخته است.

کلید واژه: خطوط برگشت پذیر، جهت اوج، مدل سازی ترافیکی، مدیریت شبکه معابر.

